

Pracovní porada, agenda místních poplatků (7. 10. 2021)

Vymezení pojmů nezákonnost a nicotnost rozhodnutí dle daňového řádu

Ing. Mgr. Jana Josífková

září 2021

Ministerstvo financí
České republiky

Nicotnost x nezákonnost rozhodnutí

- Nicotnost → **nelze** zjednat nápravu
- Nezákonnost → **lze** zjednat nápravu

Nicotnost rozhodnutí

- **právní úprava ust. § 105 DŘ**
- Nicotné je rozhodnutí, pokud
 - správce daně **nebyl k jeho vydání vůbec věcně příslušný**
 - **trpí vadami**, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným
 - je **vydáno na základě jiného nicotného rozhodnutí**, vydaného správcem daně

Nicotnost rozhodnutí

„Nicotný správní akt trpí vadami takové intenzity, že již vůbec nelze o správním aktu hovořit. Typicky jsou takovými vadami neexistence zákonného podkladu pro rozhodnutí, nedostatek pravomoci, nejtěžší vady příslušnosti, absolutní nedostatek formy, absolutní omyl v osobě adresáta, neexistence skutkového základu způsobující bezobsažnost, požadavek trestného plnění, požadavek plnění fakticky nemožného, neurčitost, nesmyslnost.“

(např. rozsudek Městského soudu v Praze 10Af 1/2013 – 76)

Nicotnost rozhodnutí

- **Prohlášení nicotnosti**

- z úřední moci
- nejblíže nadřízený správce daně /společně nadřízený správce daně
- **kdykoliv**
- odvolání není přípustné

Nezákonnost rozhodnutí

- **právní úprava ust. § 121 a násl. DŘ**
- Nezákonné je rozhodnutí, které
 - bylo **vydáno v rozporu** s právními předpisy
 - **trpí vadami řízení**, o nichž lze mít důvodně za to, že **mohly mít vliv** na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy

Nezákonnost rozhodnutí

- **Náprava** nezákonnosti rozhodnutí
 - z úřední moci
 - 2 fáze
 - rozhodnutí o nařízení přezkoumání rozhodnutí
→ nejblíže nadřízený správce daně
 - přezkoumání rozhodnutí
→ správce daně, který rozhodoval v posledním stupni

Lhůta k „přezkumu“ nezákonného rozhodnutí

- Nařízení př. r. ve lhůtě

- pro **stanovení** daně

- pro **placení** daně

- **3 let** od právní moci rozhodnutí

- „ostatních“ (výše neuvedených)

- nařízení z důvodu možného zrušení rozhodnutí o stanovení daně, které nabylo právní moci po uplynutí lhůty pro stanovení daně

- nařízení z důvodu možného zrušení rozhodnutí při placení daní, které nabylo právní moci po uplynutí lhůty pro placení daně

zrušení, změna r., zastavení řízení

zrušení r.

Příklad č. 1 (využití přezkoumání rozhodnutí)

- **poplatkové období 2018**, spl. 15. 1. 2019
 - lhůta 15. 1. 2019 – **15. 1. 2022**
 - vydání rozh. 21. 1. 2019
 - PM PLVY 31.3.2019 ve lhůtě § 148 DŘ **přezkum**
- **poplatkové období 2014**, spl. 15. 1. 2015
 - lhůta 15. 1. 2015 – **15. 1. 2018**
 - vydání rozh. 21. 1. 2019
 - PM PLVY 31. 3. 2019 po uplynutí lhůty § 148 DŘ **přezkum** („nyní“ => říjen 2018 a ml.)
- **poplatkové období 2013**, spl. 15. 1. 2014
 - lhůta 15. 1. 2014 – **15. 1. 2017**
 - vydání rozh. 21. 1. 2017
 - PM PLVY 31. 3. 2017 po uplynutí lhůty § 148 DŘ **přezkum nelze**

Příklad č. 2 (porušení zásady legitimního očekávání)

- Skutkové zjištění:
- Správce poplatku vyměřil poplatek po uplynutí prekluzivní lhůty:
 - u poplatkových období, u nichž **neuplynula lhůta** pro přezkoumání rozhodnutí, nařídil **přezkum**
 - u poplatkových období, u nichž **uplynula lhůta** pro přezkoumání rozhodnutí byla prohlášena **nicotnost** rozhodnutí

Závěr: odlišné právní posouzení téže věci

Děkuji za pozornost

